

De expositie „Stalag XB, geschiedenis en latere functie van een krijgsgevangenenkamp“

Van 2011 tot 2013 werd een tweedelige permanente expositie samengesteld.

Het eerste deel behandelt de geschiedenis van het krijgsgevangenenkamp van 1939 tot 1945 en de deportatie van gevangenen uit het concentratiekamp Neuengamme naar Sandbostel in april 1945.

Het tweede expositie gedeelte begint met het overzicht van de bevrijding door het Britse leger en informatie over het gebruik van het terrein vanaf 1945, de geschiedenis van herdenken en de realisatie van het herinneringscentrum.

Mogelijkheden voor groepen

Alle dagen kunnen op afspraak door ervaren gidsen informatieve rondleidingen gegeven worden.

Het herinneringscentrum biedt daarnaast ook studie- en themadagen voor groepen van volwasseneneducatie en jongeren aan. Voor meer informatie zie: www.stiftung-lager-sandbostel.de

Aanmelding Tel. . 04764 2254-810

E-Mail: besucherbetreuung@stiftung-lager-sandbostel.de

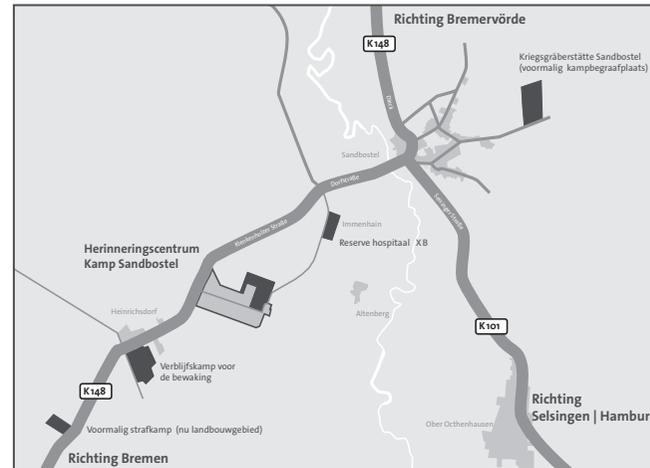
Publieke rondleidingen

Elke tweede en vierde zondag van de maand worden om 13.00 uur en om 16.00 uur kostenloze publieke rondleidingen aangeboden.

Adres

Stiftung Lager Sandbostel
Gedenkstätte Lager Sandbostel

Greftstraße 3, 27446 Sandbostel
Tel.: 04764 2254-810
E-mail: info@stiftung-lager-sandbostel.de
Internet: www.stiftung-lager-sandbostel.de

Openingstijden van het herinneringscentrum

Maandag t/m vrijdag van 09.00 tot 16.00 uur.
Zon- en feestdagen 10.00 tot 17.00 uur.

Het archief en de bibliotheek van het herinneringscentrum kunnen op afspraak gebruikt worden tijdens de openingsuren.

Het voormalige kampterrein kan altijd vrij bezichtigd worden.

Giften

Sparkasse Rotenburg-Bremervörde
Rekening: 28 016 038, Bank Code: 241 512 35
BIC: BRLADE21ROB
IBAN: DE87 2415 1235 0028 0160 38

Zevener Volksbank eG
Rekening: 5 403 473 600, Bank Code: 241 615 94
BIC: GENODEF1SIT
IBAN: DE43 2416 1594 5403 4736 00

Foto's: Andreas Ehresmann; historische foto: Robert V., ongedateerd [oktober of november 1941], Herinneringscentrum Kamp Sandbostel; plattegrond: Anat Frumkin.

Herinneringscentrum Kamp Sandbostel

Het Stalag XB Sandbostel

In september 1939 richtte de Duitse Wehrmacht het krijgsgevangenenkamp Stalag XB Sandbostel op. (Stalag is een Duitse afkorting voor Stammlager). Op het 35 hectare grote terrein met meer dan 150 verblijf, dienst en administratie gebouwen zullen meer dan 30.000 krijgsgevangenen ondergebracht worden.

Tot het einde van de Tweede Wereldoorlog komen meer dan 300.000 krijgsgevangenen, burger- en militairgeïnterneerden uit meer dan 55 landen in het Stalag XB. De meesten van hen werden in de meer dan 1100 arbeidscommando's van het kamp in Noordwest-Duitsland, vooral in de landbouw, maar ook in fabrieken en wapenindustrie ingezet.

In het bijzonder de Sovjet-krijgsgevangenen onthield de Wehrmacht de bescherming van het Oorlogsrecht, zodat duizenden in Stalag XB en zijn arbeidscommando's aan uitputting, hongersnood en ondervoeding stierven.

In april 1945 kwamen ongeveer 9500 gevangenen van het concentratiekamp Neuengamme en zijn buitenkampen naar Sandbostel. Meer dan 3000 van hen overleden tijdens het transport, in het kamp en de eerste weken na de bevrijding.

Het gebruik van het kampterrein vanaf 1945

Na de bevrijding van Stalag XB op 29 april 1945 maakte het Britse leger er een interneringskamp van voor leden van de Waffen-SS. In 1948 nam het Nedersaksen Ministerie van Justitie het kamp over als „Strafgefängnis Lager Sandbostel“

Van 1952 tot 1960 gebruikte de Nedersaksen Ministerie van Ontheemden de barakken als noodopvangkamp voor jeugdige mannelijke vluchtelingen uit de DDR (Oost-Duitsland). Vanaf 1963 benutte het Duitse leger het terrein als materiaaldepot. In 1973 kwam het voormalige kamp in handen van de gemeente Sandbostel en bestemde het tot bedrijventerrein „Immenhain“.

Kriegsgräberstätte Sandbostel

In het begin van 1941 legde de Wehrmacht bij Sandbostel een kampbegraafplaats aan. De in Stalag XB gestorven Sovjet-krijgsgevangenen zijn daar naamloos in massagraven begraven.

De in april en mei 1945 gestorven concentratiekampgevangenen werden in massagraven in de nabijheid van het kampterrein ter aarde besteld. Tussen 1954 en 1956 werden deze doden opgegraven en overgebracht naar het tot „Kriegsgräberstätte Sandbostel“ ingerichte kampbegraafplaats.

Tot onderdeel van de herinrichting behoorde het verwijderen van een Sovjet en een Pools gedenkmonument en vervanging door een stenen zuilengroep en een groot kruis. De huidige inrichting heeft de begraafplaats sinds de jaren 1980.

Het totaal aantal van de op de „Kriegsgräberstätte Sandbostel“ rustende krijgsgevangenen en concentratiekampgevangenen is niet bekend.

Het herinneringscentrum Kamp Sandbostel

In 2005 en 2008 heeft de Stiftung Lager Sandbostel een deel van het voormalige kampterrein in bezit gekregen en richtte „Gedenkstätte Lager Sandbostel“ op. Tot het herinneringscentrum behoren het terrein met elf historische barakken en gebouwen van het krijgsgevangenenkamp en enige gebouwen uit de naoorlogse periode. Vijf houten verblijfsbarakken, een latrine en een keukengebouw werden tot monument gerestaureerd.